

KIADJA A DÁVID FERENCZ EGYLET.

SZERKESZTIK Dr. BRASSAI SÁMUEL és BOROS GYÖRGY.

Előfizetési ára egész évre 2 korona 40 fillér (1 fjt 20 kr.) Egyes szám ára : 24 fillér (12 kr.) A Dávid Ferencz Egylet rendes tagjai, 5 évi kötelezettséggel, egy évre csak 2 koronát fizetnek. Minden pénz Gálfi Lőrincz egyll. pénztárnokhoz küldendő Kolozsvárra (viz-utca 5. sz.)

Könyörgés.

V-E

A magyar nemzet ezer éves örömnepére irta Albert János unit. lelkész.

Elmondotta Tordán, 1896. Máj. 10-én.

Népek és nemzetek Istene mindenható Isten! Szent álmélkodással emeljük fel lelkünket és sziveinket Tehozzád. Szent egeid felé tekintünk e legszentebb és legdicsőbb pillanatján földi életünknek. Hitünk szárnyain felszállunk tehozád, hogy bejussunk mennyed dicsőségébe, hogy a világok özönével együtt zengjük azt az éneket, melynél szebb, mióta e világot teremtetted, nem hangzott el soha: dicsőség a magosságos mennyben Istennek e földön béke és az emberekhez jóakarát. Luk. 2. 14.

Nagy és végtelen vagy oh mindenható, nagyobb mint a világok, kezdet és végnélküli oh örökkévaló! Keletről indítottad el a fényes napot, melynek kapuit a ragyogó csillagok feltárják, — keletre helyezted az embervilág bölcsőjét, melyből a népek és nemzetek seregei kikeltek, kelet volt a hely, a vidék és tartomány, hol a világnak ama világossága született, hogy szabadsága és üdve legyen minden lelkeknek, profétája és királya a hívők sokaságának. Amaz időben, midőn a népek és nemzetek már megsokasultak, a mint a meggyült vizek áradásai kiöntenek, és a tereket és vidékeket elborítják: úgy indultak meg a népvándorlások hogy maguknak tért és helyet foglaljanak, hogy az elfoglalt tér és

hely aztán hazájok legyen, úgy keltek útra őseink, a hősök ama bajnokai, mikor lobogni kezdtetek a zászlók, megszólaltak a tárogatók, harczot harczoltak, csatákat vívtak és hazát teremtettek *Arpádnak hadai.*

Mindörökké és mindenekben imádunk tégedet oh mindenható, de mégis legmélyebben érezzük szeretetedet e nagy és szent nap emlékei között, s főképpen hazánk és nemzetünk történelmében. Eszünkbe vesszük a földet, melyet apáink egykor elhagytak, s ma már földrétegek és feledékenység boritnak, eszünkbe vesszük a tengert, melyen átgázoltak, a magasba nyuló hegyeket és havasokat, melyeken átküzdöttek, az ellenséges népeket, kikkel megvívtak, míglen elérték és hatalmuk alá vetették a négy folyót és hármass hegyet Eszünkbe jutnak az áldozatok a kiöntött vér és az eskü, a fogadalmak és a törvények, melyek egy szabad földet és hazát alapítottak, hogy itt ez áldott földön különböző nemzetek sokaságával együtt éljünk, lakozzunk, és versenyre keljünk a haladó világ mívelt nemzetivel. Eszünkbe vesszük a sok száz évi harczokat, melyekben földrészünk kapuján ört állóttunk, és vívtunk a hit és vallás szent ügyeiért, az életért és szabadságért. És bár olykor a küzdelemben elfáradtunk s aléltan összeesünk, s ellenségeink tomboltak halálunkon, mint a te lelked mondja: *kihoztál a koporsóból és megelevenítettél.* (Solt 30) hogy vagyunk és élünk, hogy *éi nemzet e hazán,* ez a te munkád, ez a te szereteted bizony-sága. *Áldott legyen a te neved mindörökké!*

Oh nagy Isten! ki *előtt ezer esztendőSannyi mint a tegnapi nap, avagy egy éj rövid vigyázása,* ha már ezer év viharja zugott el nemzetünk feje felett ezer hálát adunk teneked! Te látod, hogy most is vívnuuk és munkálnuuk kell, s tovább építenuuk dicsőséged templomát, add segedelmed továbbra is, mert nekünk, a mint egy Isteniünk, úgy csak egy hazánk vagyon. Adjad, hogy el ne fáradjunk, hogy legyen még boldogabb ez a föld lábaink alatt, s dicsőbb az ég fejeink felett. Buzgón kérünk, oltalmazzad a hit templomait a tudományok hajlékait, melyekre legyen felírva: *minden bölcsességnek kezdete, az ur nevének félelme.* (Salamon.) Legyenek sok oltárai a szép művészeteknek; hadd égjenek a szent áldozatok tüzei, hadd virraszszanak a bőlesek, kik a nemzet egének csillagai. Ne boruljon éjbe a világosság, ne öltson gyászt soha a szabadság. Hozd fel a szeretet áldott napját, hogy testvérileg éljenek itt a nemzetek, s legyen közkincsünk a béke és egyetértés. *Te vezeted a vizeknek folyását, és a királyok szíveit;* (Péld. 21. 1.) tartsd meg jó királyunkat dicsőn és boldogul, hogy szent jogara alatt neved-jék népünk és nemzetünk számban, tudományban, erőben és hatalomban, hogy az események árjai el ne merítsenek, a történetek zivatarai össze ne törjenek, hogy legyen magyar ég és föld, *legyen*

magyar Sion örökkön örökké! hogy örvendezzenek e földnek minden lakói, hogy szolgáljanak az úrnak vigassággal, hogy menjenek elődbe örömmel, hogy tudjuk meg, hogy te teremtettél minket, hogy mi a te néped vagyunk, hogy menjünk be a te kapuidon hálaadással, a te pítvaridba dicsérettel, hogy hálát adjunk néked, mert jó vagy és mindörökké vagyjon irgalmasságod, nemzetségről, nemzetségre a te tökéletességed!
Solt. C. *Most és mindörökké!!* Amen.

Uram! áld meg a te népedet erővel, bőséggel, e földet Szenteld meg békességgel, fedezz jobb kezed hatalmával, vezérelj és igazgass, hogy legyünk boldog nép és nemzetség. Kérünk, jusson fel hozzád buzgó esedezésünk!! Amen.

FERENCZ JÓZSEF UNITARIUS PÜSPÖK.

Ferencz József unitárius püspök.

(Arcképpel.)

Ezelőtt hat évvel be mutattuk volt olvasóinknak az egyszerű unitárius főpásztor arcképet, most be kell mutatnunk a díszes főpásztorét

A bölöni zsinaton egyházának kicsinye nagyja egy megie-pően szép ünnepélyen, számos emlékkal tisztelte meg a 40 éves lelkészt és tanárt. A közös szeretet, a nagyra becsülés, a számos érdem tudomására jutott a királyi magas trónnak is, és ime király ő felsége a 20 éves főpásztort a II. oszt. vaskorona renddel tüntette ki az ezredévi országos ünnep alkalmából.

Nem szükség, hogy mi most mérlegeljük és emlegessük ez egyszerű, munkás és hű pásztor érdemeit. Előttünk nyilvánvalók tettei és gondolatai.*) Legyen elég most az öröm a feletta tény felett, hogy a királyi felség az ország főméltóságai és legérdemesebb férfiai között az unitárius püspököt is ott találta s érdemesnek ítélte rendjelei egyik legnagyobbikára.

A vaskorona rendet I. Ferencz császár alapította 1816-ban. Katonai és közpályán szerzett érdemekért szokták adni. Ferencz József püspök ur „a közpályán szerzett érdemei elismeréséül díjmentesen nyerte.“ Kívánjuk, hogy sokáig szolgálhasson még a köz és az egyházi pályán. A nagyszámu üdvözlők seregéhez mi is őszinte örömmel csatlakoznak.

Ünnepeljünk!

Ezer éve, hogy e nemzet
Itt magának hazát szerzett,
Petőfi.

Felkelt mint az orkán, hogy végig seperjen.

Istenek sugallták: Csak rajta, csak merjen!

Csak kezdje meg útját nagy merészen, büszkén,

Villámokat, vihart, maga előtt űzván

Felkelt napkeletről népem: »kelet népe« —

Világverő harcát addig-addig küzdvén:

Mig pirosuló hajnalt fest híre az égbe.

Ott lebeg, ott ragyog . . . ott lobog előtte

Attila örökje: az ígéret földje.

Még csengnek a kardok, kopják, kelevézek,

De majd mint távoli dörgés elenyésznek.

* Életrajza közölve van „Emléke Ferencz József 40 évi papi és tanári működésének“ cz. műben. Szerk. Boros György.

Csipkebokor lobban . . . A föld szive dobban:
»Eddig és nem tovább . . ! E föld már tiétek . . !
Megvivott . . . megszentelt vérviadalokban.«

Attila örökjén hazát alkotának
A felséges jognak, rendnek, szabadságnak.
Mienk . . . mienk *e föld!* Hát kié lehetne?
Ott él minden igaz, hű magyar kebelbe', —
Hol *az*, egy lángoló, élő szent hitté lett —
Mert honát a magyar örökké szerette;
Csak *így* érhetett meg földjén *ezer* évet.

Oh ez ezer évnek mennyi fénye, árnya!
Mennyi dicsősége, s tövis koronája!!
De velünk volt mindig *Hudúr* és az *Isten* . . f
Tán mert erősebbek valánk mind, a hitben.
Isten aczélozta küzdelemre karunk,
A ki nélkül ország, nemzet és nép nincsen . . .
Ővé a dicsőség, hogy magyarok vagyunk!

Ő adott a harcban bátor vezéreket,
Bölcsességnek lelkét, a melylyel vezetett.
Támasztott közöttünk — a kik *hit* dolgában
Vezéreljenek az Isten országában.
Adott prófétákat, kik hirdessék nekünk:
Hogy szeressük üdvünk a *világosságban*,
Igazság, szelidség legyen hitéletünk.

»Mert a hit . . . *Hitünk* is — Isten adománya . . .«
Te tanítottad így *hitünk* prófétája . . .*
Isten Ajándéka — s bár az égből száll ránk
Minden hit — de *nekünk* a *Tied* legdrágább.
Nem neved, . . . egy *Eszme* gyúlt egykoron lángra,
Altalad élesztve, terjesztve világát . . .
— Ég:él, mint viharos, zord éjben a fálya!

Korod meg nem értett . . . elvakult a fénytől . . .
Te beláttál távol jövőbe — az éjből.
Merész nagy szellemed, mélységes tudásod
Hatalmával vitted a *Hitszabadságot*.
S a miért egykoron börtönbe temettek:
— Hívén eltemetik halhatatlanságod —
Ma diadalt ülnek eszméid, hitelved,

* Mondjam-é, hogy itt is Dávid Ferenczet értem?

A miért te egykor üldöztetést, halált
Szenvedtél: oh nézd, halld — *ma* hozsánnát kiált.
Szabaddá lett a hit, a gondolat dolga,
A lelkiismeretet titkos kéz nem fojtja.
Hited szerint küldhetsz imát fel az égre,
Szomjadat a vallás hűs forrása oltja;
Lévén itala: a *szeretet*, a *béke*.

Ünnepet ülsz Hazám! *Ezer* évét annak,
Hogy Isten *e földet* adta a magyarnak.
Ünnepeljünk mi is . . . te is Szentegyházam!
Olvadjon fel lelkünk hála s hő fohászbán.
S kiknek nemcsak ajkán *magyar* a szó s beszéd —
De a szív is bennünk *ez érzést* dobogja:
El ne felejtjük a *multak* történetét —
Zendüljön fel hitünk minden templomában:
»Uram! benned biztunk eleitől fogva!«

S *ki* ott pihensz *Déva* romsírjában régen:
Jelenj meg közöttünk lelked nagy fényében.
Jövel . . . jövel *Te* is, hadd gyúljon ki újra
Sirodnak glóriás mártir koszorúja.
Bethlehem csillaga, mely egykor vezetett:
Állj meg tündökölve ünneplésünk felett . . .
. . . Élünk s él bennünk a *Haza* . . . Hallelujja . . . !
. . . Hiszünk, mert *vallásunk*: a *Huzaszeretet*!

Murányi Sándor.

Ezredévi ünnepek az unitárius egyházban.

(Folytatás).

Az ar-rákosi egyházban f. hó 10-én tartatott meg nagy közönség részvétele mellett; a községi képviselőtestület is tesületileg jelent meg. Alkalmi beszédet tartott Létai Máté. Ézs. 62 10. vett igék alapján: *Emeljetek zászlót a népekhez*, felfejtván, miért emel ma nemzetünk zászlót a népekhez s ezek mit olvashatnak le arról, s végül mit kell nekünk tennünk, hogy az ezeréves Magyarország s ebben a polgári és vallási szabadság az új évezredben is biztosítva legyen. 9-én az iskolai ünnepély színtén a templomunkban tartatott meg.

Hom.-Szt-Mártonban 9-én volt az iskola ünnepe, a községi dalárda a főbb utcán végig nemzeti dalt énekelve jött fel az ünnepre. Az ünnepélyt egy előbeszéddel és hálaadó imával, Dombi János unitárius pap nyitván meg, Györfi István tartott

lelkesült beszédet, több fiu és leány szavalt 10-én az egyház ünnepelt, e napon konfirmált 20 ifju, ezekhez és a néphez intézett alkalmi beszéd alapigéje Máté 26. 41. „*Vigyázzatok és imádkozzatok*“ Emlékalap is tétetett

Szabédon 9-én az iskolás gyermekekkel tartatott a millenium. Imát mondott Rédigér lelkész. Beszédet Kászoni Árpád tanító tartott nagy hatással. 10-én egyházközségileg tartatott millenium A lelkész beszédje alapja Ezsaiás 36. r. 19. v. volt. *Hol vagy Árpádnak Istene?* Oriási tömeg gyült össze A templom nem tudta magába fogadni a nagy sokaságot. A nép lelkesülése látható volt Az iskolai vizsgálat május 10-én délután a millenium után megtörtént. Mindkét tanító dicséretre méltó munkát végzett. Kászoni Árpád új tanítót a nép megszerette. Millenáris fákat is ültettek, 7 darab *bálványfát*, a templom körül 4 drb. cseresznye és eperfát. A temetőbe 49 gyümölcsfát.

Szentgericzen az iskolai ünnepély 9-én reggel hálaadó imával vette kezdetét. Az iskolateremben az elnöki rövid megnyitó után éneklések és szavatok voltak. Májai Gábor tanító igen szép és kedves felolvasást tartott. Délután a gyermekek a tanító vezetése alatt kivonultak az erdőre. 10-én a lelkes ifjuság zsolnárokat és hazafias dalokat énekelve bejárta a falu összes utcáit s egyes helyeken megállva, lelkesítő beszédeket tartottak, éltetve a hazát és királyt. Az unitárius templomban Nagy Mózes ref. lelkész tartott egy hazafias szellemtől áthatott imát. Ürmösi Kálmán unitár. lelkész tartotta az ünnepi beszédet. (Ezs. 63.) Fejtegetve, hogy a magyar nemzet ezer éves fennállásának oszlopai voltak a hazaszeretet, alkotmányos jogaihoz való erős ragaszkodás, vallásosság és a királyi trón iránti tántorithatlan hűség. A délután folyamán társas összejövetel és vidám hangulatu mulatságok zárták be az ünnepet.

Kaálban Székely András lelkész Zs. XLIV. 3, 4, 6 verse alapján tartott beszédet. Az érdeklődés nagy volt, a siker szép.

II-Ujfaluban 9-én volt istentisztelet és azután ünnepély, melyen beszédet tartott Tibáld József lelkész, az ifjakat vezette Deák M. tanító. Ünnepély után mulatság volt.

Szent-Mihályon három iskola lévén, ezeknek közös iskolai ünnepélyt rendeztek az egyházi ünnepélylyel egyszerre, 10-én a szent-mihályi közös templomban, melyen ünnepi beszédet (Ez. 36. 28.) tartott Gyórfi Ferencz. Itt az ünnepélyt a három iskola növendékeinek közös éneklése a Hymnussal igen nagy mértékben szépítette. A templomi ünnepélynek folytatása volt a közös iskolai ünnepély. A szerepek betanításán meglátszott a három tanító lelkiismeretes munkája. Az ünnepélyt egy jótékony czélú táncmulatság teljes sikerrel zárta be; melynek tiszta jóvedelme (20

frt) egy millennáris harang költségeire fog fordíttatni. Ezért az üdvös czélért a hívek nagyon lelkesülnek s külön gyűjtést is fognak eszközölni. De eszközölni fog az ezeréves közös alapra is, csakhogy várták a tavaszi mezei munka lejártát. A templom-mezőkön mindenütt emlék-hársfákat ültettek.

Tarcsafalván és Tordátfalván május 10-én millennaris egyházi ünnepélyt tartott Ürmösi Sándor lelkész Lukács 12, 32 alapján.

Csekefalván 10-én isteni tisztelettel összekötve alkalmazott könyörgés és szónoklat tartása mellett a legmelegebb hazafias és vallásos érzület nyilvánulása között le. Az ünnepélyen szónoklatot tartott Bartók Albert lelkész.

Muzsnában 9-én az áll. el. népiskola növendékei és a község lakói 8 órakor az ev. ref. templomban hálaadó istentiszteletet tartottak. Imát az ev ref pap, beszédet az unitárius pap Mátyás János mondott 10-én Mátyás János lelkész hálaímát és alkalmi egyházi beszédet mondott. (II. kir. 7., 9.) Templomozás után diszkozszyülés tartatott. Dénes Péter lelkes, buzgó hitbéli atyánkfia száz forint alapítványt tesz kepe váltás czimen.

Küküllői unitárius egyházkör május 2-án Dicső-Szt-Méitonban diszkozszyülést tartott. A gyűlést templomozás előzte meg, hol a dombói unitárius dalárda énekelt. Alkalmi imát és beszédet Kiss László tartott. A gyűlést Gvidó Béla esperes nyitotta meg. Kimondatott, hogy az ezerév emlékére az egyházköri olvasókör újraszerveztessék, az egyes ekklézsiákban az urvacsora-osztások alkalmával begyűlő perselypénzek kepemegváltás alapjául fordíttassanak 10 éven át. A gyűlést az esperesi lakban közebed követte.

Dersben az iskolai ünnepély templomi istentisztelettel kezdődött. A program minden egyes darabja nagy tetszésben részesült. Az iskolaszék diszülést tartott s 5 frtot szavazott meg évenként a népkönyvtár rendezésére és gyarapítására. Délután zászló alatt és zeneszó mellett a szabadban a tanuló ifjuság és a közönség jó kedvvel mulatott. 10 én a templom zsufolásig megtelt. Sándor Gergely lelkész áhíthatos imája után, Solt 118: 24 alapján beszédet tartott. A presbytérium diszülést tartott a papi háznál. A millenáris alapra megszavaztatott egy összeg s az egyes családok házankénti megtalálása is kimondatott. A község a népkönyvtár fenntartása és fejlesztésére évenként 10 frtot ad, más 10 frtot jutalom gyanánt oszt ki. Két utcát a dicsőségesen uralkodó királyi párról, egy harmadikat a honszerző Árpádról nevezett el, azt a tért, hol az iskolai ünnepély a nagy közönséggel tartatott, omlékkövel látja és Árpád-dombnak hívja.

A m.-sárosi unitárius egyház és iskola együtt ünnepelt. Id.

Pataky Tászló úr által ajándékozott két darab fenyőt ültettek. A növendékek elültettek: 10 körte-, 10 alma-, 4 cser- és 2 ákáczfát.

Ürmösön 9-én imával kezdődött. Az iskola udvarán a rendes program szerint folyt le az iskolai ünnepély. Imát és beszédet Deák Miklós lelkész mondott. 10-én a templomban nagy gyülekezet előtt tartott lelkes egyházi beszédet D. M., a multról s a jövőről. Az egyház jegyzőkönyvileg örökitette meg a nagy napot. Emlékfa ültetett a 7 vezér és a két unitárius fejedelem nevére.

Vargyason a k. iskola növendékei igen szép ünnepet ültek az ezer év emlékére. Az iskola gyönyörűen volt feldíszítve. Kis-György Sándor lelkész isk. sz. elnök egy szép beszédet és meghatározó imát mondott. A növendékek szokatlanul nagy hatást értek el értelmes előadásaiikkal. Tarsasfalvi Albert igazgató-tanító saját költeményét szavalta el, Lőrinczi Berta tanítónő pedig az ezer éves Magyarország jeleszeit számlálta el, hatással tüntetve ki érdekeit. Délután fát ültettek **E** alakban (Ezerév). Vasárnap meghatározó istentiszteletet tartott Kisgyörgy S. lelkész.

Tordán 10-én volt az alkalmi ünnep, melynek kimagasló pontja Albert János veterán lelkész alkalmi imája és beszéde volt. A szép imát jelen számunkban közöljük.

Torockzón 10-én tartotta Józsa Miklós ifjú lelkész ifjú hívvel az alkalmi istentiszteletet. Jeligeje: Emeljetek zászlót a népekhez. (Zs. 62. 10)

(Vége köv.)

Irodalom.

Megjelent és szerkesztőségünkhez beküldött új könyvek:

Magyar fogalmazó vezérkönyv, példa- és feladattár az oktatás középső fokán előforduló iskolai és házi prózai fogalmazványok készítéséhez főtekintettel a tanítóképzők működésére. Irta Sándor Domokos tanár Székely-Kereszturt. 8. r. 1 -- 296 l. Ára 1 frt 60 kr.

A kolozsvári községi iparos tanonciskola huszonöt éves feunállásának története 1874 - 1895. nagy gondal irta Solyom János. 8. r. 1 -- 174 l

A kolozsvári kereskedelmi akadémiá története 1878 -- 1895. Irta Kiss Sándor igazgató. Számos képpel díszített mű. Egyike a milienaris kiadványok legszebbikének. Igen érdekes része az a melyben az intézetben végzett növendékek alkalmazásáról ad kimutatót, nagy 8. r. 1 -- 497 l.

Milleniumi tornaverseny. Egyb.

A Budapesten jun. hó 1. 2 és 3. napjain megtartott országos tornaversenyen részt vett főiskolánk is 43 tanulóval Perédi József, dr. Gál Kelemen tanárok és Ekárt Audor isk. főnök, később Boros Sándor igazgató kíséretében. Az ifjuság május utolsó napján este érkezett Budapestre. A versenyben győzelemmel vett részt. Nagy Miklós VIII. oszt. tanuló súlydobásért s Ürmösi Sándor VIII. oszt. t. futásért bronzérmeket nyertek. Ezen kívül iskolánk oklevelet kapott a korlátlan bemutatott szabatos erőgyakorlatokért, buzogánygyakorlatokért és kötélhúzásért.

A második nap délutánján ő Felsége a versenyen elejétől végig jelen volt s látható gyönyörűséggel szemlélte a tarka egyenruhákban felfejlődő egyes szakaszokat, melyek oszlopokba felállítva egymás után léptettek el a királyi emelvény előtt, lebecsátott zászlókkal, melyeknek ő Felsége katonásan tisztelgett. Gyönyörű látványt nyújtott az oszlopokba felállított 5000 tanuló szabadgyakorlata egy vezényszóré, a mely mintaszerűen sikerült. A közönség tetszése minden egyes mozdulatnál egy-egy el nem fojtható általános morajban nyilvánult.

Felséges gondolat volt Magyarország közoktatásügyi miniserétől, hogy felvigye a magyar tanuló ifjuságot az ország fővárosába, hogy itt az ünneplő nemzet színe java előtt tegyen tanúbizonyyságot arról, hogy a jövődre nézve hozzáfűződő remények nem alaptalanok.

Am a testszervezet fejlesztése és erősítése nem öncél, hanem csak eszköz. Csak ép testben lakozik ép lélek, a mint azt már a régiek is tudták. A tornászat célja éppen ez, hogy erőssé, egészségessé tegye a testet arra a szellemi, értelmi munkára, a mely a tanuló ifjuság előtt áll. Ez a munka végtelen, igénybe veszi a tanuló minden értelmi erejét. Ezt az értelmi munkát csak az ép test bírja ki. Így fogtuk fel mi a tornaverseny célját és rendeltetését s azért nem is elégedtünk meg a testi erő és ügyesség bemutatásával, hanem igyekeztünk azon rövid idő alatt, a melyet az ország szívében töltöttünk minden eszközt és alkalmat megragadni, hogy gyarapíthassuk ismereteinket.

Elmentünk mindenüvé, a hol valamit látni, tanulni lehetett. Megbámultuk az építészet remekeit, a lánczhídat, az új országházat, a budavári Mátyástemplomot, a lipótvárosi bazilikát, elmentünk imádkozni, leborulni nagyjaink emléksobrai előtt; tanúltunk Petőfőtől lángoló hazaszeretetet, Deákban megbámultuk a bölcsesét, Széchenyiben a nagy alkotót, Aranyban, a falusi notariusban a Toldi halhatatlan költőjét, Eötvösben a mély gondolkodót; elgondolkoztunk a szabadságszobor előtt; fájdalmasan érintette lelkün-

ket az eltiport szabadság látása, de felemelte a szabad jövődöt hirdető alak. Elmentünk imádkozni Kossuth, Deák, Batthányi s a többi halhatatlan sírjához s innát dalolt ajakunk a magyarok istenéhez: Isten áld meg a magyart! Bámultuk a magyar festészet remekeit, Munkácsy *Honfoglalását* és fájtt lelkünknek, midőn a szenvedő Jézust (Ecce Homo) láttuk sohajjal ajkain, mintegy imádkozva azért az eszeveszett, durva, káromkodó tömegért, a mely követeli Pilátustól, hogy: Feszítsd meg. Feszty körképe *A magyarok bejövetele* visszaringatott azokba a daliás időkbe, midőn a kard és a kar ereje hazát szerzett nekünk. Láttuk a csupaszz arcú *Kosciuszkó győzelmét* és bementünk azon a kapun, melyen írva ez áll: *Lasciate ogni speranza*. Megborzongtunk azokon a rémes jeleneteken, melyekkel Dante képzelme a poklot felruházta.

Aztán leróttuk hazafiui kegyeletünk adóját az *aradi vértanúk* iránt is. Thorma J. alig 26 éves fiatal ember. Műbirók igazi tehetőségnek mondják. Ilyen tárgyat alapúl venni, nagy merészség. Az akasztás nem épen művészeti tárgy. Fényes jövőt jósolnak tehetőségnek. Ez a kép hangulatot, fájdalmat kelt. Szomorú, ködös ólmos októberi reggel, körös-körül katonák, egy pár púp, a 9 hős, egyik már függ. Az ilyen jelenet hatását leírni nem lehet. A fájdalom elállja útját a szónak.

Hát a kiállítás? Két délutánt és egy egész napot töltöttünk a kiállításon. De hetekig kellene az egyes pavilonokat tanulmányozni, hogy fogalmat alkosson az ember arról a mérhetetlen kincsről, a mi arra a területre össze van halmozva. Láttuk *Ős Budapest*-rét, a mely a maga régies építkezésével, szűk utcáival, árucsarnokaival, mecsetjével, ruházatával sajátos ellentétet képez a modern Magyarország kiállításával. Érdekes csoport a *kiállítás faluja* csárdáival, templomával, melyben majdnem minden vidéknek az építkezése, házi berendezése, ruházata, foglalkozása stb. képviselve van. Megmérhetetlen kincset rejt magában a *történelmi csoport* a román, a gótikus és renaissance kor pavillonjaival. Mindaz, a mi a mai művelt Magyarország az oktatás, művészet, ipar, kereskedelem, közlekedés, hadügy, bányászat, erdőszet, mezőgazdaság stb. terén nagyot, szépet, tiszteletreméltót fel tud mutatni a fejlődés mai álláspontján, mindaz egy kis területen szakszerűen elrendezve az ödöngő, hámuló, kíváncsi tömeg elé van állítva. Futólagos megtekintésre az egyik benyomás gyorsan s szinte nyom nélkül törli el a megelőzőt; az elme nem elég erős, hogy mindazt egyenlő hűséggel megtartsa s ha estve kifáradtan rendezni akarjuk emlékezetünkben a látottakat, valóban alig tudjuk, hol állapodjunk meg inkább. Megvagyok győződve, hogy a tanuló ifjuság e felrándulással rendkívül sokat tanult, gyarapodott ismereteiben és a valósi cél, a tornaversenyen való részvétel így eszközzé lett maga-

sabb czél szolgálatában. Ezért az ifjúság csak hálás lehet azok iránt, kik e felrándulást lehetővé tették számára. Mert nemcsak u. n. kedves emlékek“ fűződnek a budapesti versenyhez, hanem a szívet felemelő s az elmét tápláló, hasznos tanúságos benyomások.

G. K.

Lesz-e már „lelkész-kör“?

Nem állom meg, hogy e kérdést ne intézzem lelkész-társaimhoz s egyszersmind a lelkész-kör eszméjét megpendített vezérekhez is. Mert a második számban közlött alapszabály nyilvánosságra hozatalából alig lehetne bizonyosra vennem az „igen“-t. S ha elgondolom, hogy az eszme milyen régóta vajdik bennünk; ha szemelött tartom az eddig észlelt nézeteket, melyek a feltétlen szükségesség bélyegét mind kifejezték: inkább az a hitem támad, hogy talán nem szívből szólott szájuunk s nem is szükséges a lelkész-kör legalább is a második ezer év végéig. Ez a hitem pedig alapos kezd lenni, hiszen ezóta már eredményeket mutathatnánk fel. Maholnap a muszka papok lenézett sorsára jutunk. Maholnap ott leszünk, sőt ott is vagyunk, hogy sorsunk és helyzetünk javítása, a mit csak egyesült erővel érhetnénk el: késő lesz. Anyagilag elhagyatva, hová leszen szellemi erőnk?! Ha minden hivatali osztály egyöntetűleg tud működni: mi miért nem tudunk?

Ne várjuk tehát a további tárgyalásokat. Gyorsan alakuljunk testületté a közlött alapszabályok szellemében. Hátha miut ilyen vasuti jegyet is kaphatunk a milleniumi ünnepekre?! Tisztelendő esperes urak! Hol lobog az a zászló? Mire és hová gyűljünk? Dávid Ferencz szelleme: jöjj és kelts fel minket!

Németh István.

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI MOZGALMAK.

— Ferencz József szeretett püspökünknek a II. oszt. vaskoronarenddel történt legfelsőbb kitüntetése alkalmából az E. K. Tanács Bárány Petrichevich Horváth Kálmán főgondnok és Nagy Lajos egyh. főjegyző vezetése alatt fejezte ki üdvözlését. A főt. püspök úr szívvelyesen és elfogult érzelmekkel köszönte meg a figyelmet. Az E. K. Tanács jegyzőkönyvileg is kifejezte a szép kitüntetés feletti örömet. Ez alkalomból közöljük arcképét.

— A nemzetközi Unitárius Conferencia iránt nagy érdeklődés nyilvánul mind hazánkban mind külföldön. Angliából már két felolvasó jelentkezett. Amerikából Fretwell János részt fog venni, de remélhetőleg mások is. Irlandból Hunter lelkész egy meleg hangú levélben fejezi ki sajnálkozását, Sveizből Dr Steck a Parker életének megírója abban az esetben ha személyesen meg nem jelenhet művét elfogja küldeni. A magyarországi unitáriusok közül már többen jelentkeztek részvételre s az előkészületekből ítélve, jóval többen fognak megjelenni, mint előre tervezve volt. Azok a kik kedvezményes jegyet óhajtanak igénybe venni, jelentkezzenek Boros György egyh. közg. jegyzőnél Kolozsvárt aug. 1-ső napjáig. (A szereplők teljes névsorát közölni fogjuk.)

— **Murányi Farkas Sándor és Bányai Ágnes** alapítvány első zsengeje a millennaris esztendőben volt folyóvá teendő. Ez alkalommal az alapító kívánsága szerint, pályázat mellőzéseivel. Nagy Lajos hmvásárhelyi s. lelkésznek adatott, mint a ki különben is jelesen végzett és irodalmilag is szorgalmas munkásságot fejtett ki.

— **Frettwel János** a magyar unitáriusoknak ez a derék barátja jelenleg Angliában van és úgy személyesen, mint a lapok útján, lelkesen buzdítja az angolokat a nemzetközi unitárius Conferencián való megjelenésére.

— **Borbély György** tanárt a vallás és közokt. miniszter, saját kérésére, kinevezte a zalaegerszegi áll. gymnasiumhoz rendes tanárnak. Sajnálattal nélkülözik e derék, mozgékony erőt Tordán, hol az „Aranyos Vidéket“ élénk és számtalozó lappá emelte, a társadalmi és közművelődési mozgalmakban egyik fő-tényező volt. Utóbbi időben nagy lelkesedéssel buzdított egy tordai főgymnasium érdekében. A magunk részéről is sajnáljuk, hogy megvált tordai iskolánktól, de reméljük, hogy új állásán, a hol fizetését illetőleg előnyben lesz, még nagyobb irodalmi munkásságot fog kifejteni.

— **Papi beköszöntő.** Szép és lélekelmő ünnepély folyt le a háromszéki körhöz tartozó kökősi egyházközségben június 21-én. Ekkor tartotta székfoglalóját az egyházközség új lelkésze Lőrinczi Dénes előbb hmeövásárhelyi, később budapesti segédlelkész és hitoktató. Az ifju papot hívei páratlanul szép pompával, ragaszkodó szeretettel fogadták. Megerkezése alkalmával a prázsmári állomáshoz mintegy 20 kocsival vonult, s kísérte otthonába a gyülekezet lelkes népe, hol a volt lelkipásztor Serester Sándor üdvözölte. A beköszöntésre a vidék és község lakossága nagy számmal sereglett össze. A kör ősz eszperesse Lőfi Áron hőlőni lelkész mondott egy eszmékkel telt szép beszédet s üdvözölve az új lelkészt, felolvastatta a püspöki rendelvényt, s a szókész elfoglalására hívta fel Lőrinczi nyugodt csendes és kellemes, nem declamáló előadás-sal mondott egy szép imát s aztán egy jól kidolgozott derék beszédet. (Alapige Tit. II. 1. v.) Szépen fejtegette, hogy ő szeretetnek évángellumát s a haladás eszméjét fogja hirdetni minden téren. Üdvözölte új híveit, a községet s jelenvoltagekat s áldást kért az ezer éves magyar hazára, a nemzetre a koronás királyra. Vaska Béla szentkirályi lelkész mondott buktató beszédet s jó tanácsokkal látta el az új lelkészt. Hathatósan hirdette a papi intézmény szükségességét korunkban, midőn socialismus, anarchismus, nihilismus mind terjedőben vannak. A lelkésznek és híveinek egyetértő munkálkodást ajánlott, hogy a jó karban levő kökősi egyház tovább haladjon. Az új lelkész megkeresztelt egy kis gyermeket. — Az ünnepély után ebéd volt a püspökért s más vezetőkért gyakran éljenzettünk. Szentiványi Miklós köri főgondnok az új lelkészt és nejét éltette, kik csak pár nappal a beköszöntés előtt tartották meg esküvőjüket, tehát kettős frigyülésök vala. A kökősi hívek jól választottak, Lőrinczi barátunknak pályáján sok sikert kívánunk s őszintén üdvözöljük egy ötlet mint kökősi egyházközségünk derék tagjait. (S.)

— **Tornász ifjainkat** megfelelő ünnepélyességgel fogadta nemcsak a főiskola hanem Kolozsvár város is. Megerkezéskor a polgármester Alback Géza ur üdvözölte a város nevében s az ifjuság megkoszoruzta győzelme lobogójukat egy cserkoszorúval. Barabás Abel VIII. oszt. tanuló mondott üdvözölő beszédet. A főiskolába zeneszó mellett vonultak be hol Boros György igazgató üdvözölte, mire Perédi József tanár válaszolt. Az ifjak kitünő jó állapotban, diességétől etelve s ismeretben gyarapodva érkeztek vissza. A tornászok névsora itt közöljük: Antal J., Barabási J., Benczédi A., Bónis G., Biró P., Elekes D., Fekete K., Gálfalvi S., Gombos J., Jakobi K., Kelemen S., Kisgyörgy S., Kiss J., Létai Á., Barabás I., Feldheim B., Ferencz K., Konoz B., Lukács J., Nándor A., Máté F., Máté S., Mikó J., Nagy F., Nagy M. (bronz érmert nyert), Péteefi A., Ruzitska J., Sárdi A., Sárdi Gy., Rázmán M., György J., Székely A., Sándor J.,

Ürmösi S., Útő A., Ürmösi J., Varró E., Vernes J., Rödiger Ö., Majer L., Sándor D., Sárdi A., Lieblich M. Nyertek három diszoklevelet.

— **Tornász ifjaink örömeire,** Kolozsvárra érkezésük napján estve, tanárrak közös vacsorát rendeztek, melyben részt vett a tanárrak teljes számmal, a tornászok, több tanuló és szülő. Az ifjak vacsorája költségéhez hozzájárultak: Kozma Ferencz 5 frt., Benkő Mihály 5 frt., Czakó József 2 frt., Ferencz József 5 frt., Molnár Sándor 3 frt., Gyulay Árpád 2 frt., Fekete Gábor 3 frt., Vécsey Sámuel 2 frt., Kanyaró Ferencz, Kovács J., Mózes A., Benczédi G., Péterfi D. Nagy Lajos, Ulár Pál, Gálfi L., Boros S., Domonkos K., Sárdi Samu Boros Gy. 1—1 frt.

— **Theologiai intézetünk** újra szervezése érdekében az első lépés megtétetett. Az E. K. Tanács közelebből kiadja a szervezeti és fegyelmi szabályokat. Ezek szerint az intézet szervei összeköttetésben marad a főiskolával, a meny nyíben a papnövendékek a főiskolában főgnak ingyen lakást élvezni. A tanügyekben igazgató a püspök, dekan lesz egyik rendes tanár. A theologiai tanfolyam nyolcz félévre terjed. Mindenik félévben colloquiumok tartatnak. Alapvizsga a 4 félév bevégezése, szakvizsga a 8 félév bevégezése után tehető.

— **Id. László Ferencz halála.** Vallás közönségünknek mondhatni egyik nagy jöltevéje gyepesi id. László Ferencz egyházi tanácsos életének 84-dik évében folyó hó 10-én meghalt. 7968 forint 93 krajczárt ajándékozott a székelyudvarhelyi Unitárius egyházközségnek templom építésre. Junius 12-én temették. A szeretet és gyász jelölül ékes koszorúval díszítették fel a koporsót neje és a nagyszámu rokonok. A szomszéd falvakból nagyszámu közönség jelent meg a tisztesség tételre. Egyházunk részéről László Domokos kir. törvényszéki bíró és f. ü. gondnok családjával, László József tanár, Darkó Sándor esperes és több egyházköri lelkész voltak jelen. Helybeli pap Kádár Lajos, igen szép könyörgésben elmélkedett a múlandóság felett. Alap ige Jel. könyv. 14. r 13. v. „Boldogok kik az Urban halnak meg. A szent leczke alapján megmutta, mi szükség azhoz, hogy az ember boldog lehessen s még ha meghal akkor is éljen. Az udvarról a nagyterjedelmű, egy részben élő sövényvel körül vett kertjébe végső nyugalomra kísértük, a hol Vári Albert kénosi pap tartott szép és hatásos siri beszédet. Az áldozatot is vallásközönségünk oldalára, melyet halhatatlanná tette nevét egyházunk történelmében s mely által hatalmasan elősegítette, hogy a székelyek törzs vidéke székhelyén, Sz.-Udvarhelyt, minél hamarabb templomuk lehessen. Teljes bizalommal adta gondozásom alá a székelyudvarhelyi unitárius egyházközség részére szóló takarékpénztári könyvecskét azon meghagyással, hogy haláláig kezeljem, s akkor azonnal adjam át az esperesi hivatalnak Átadtam. Legyen emléke áldva s nyugalomra oly csendes, mint a milyen zajtalan és csendes volt élete. Hulljanak azon előfáknak virágai melyeket életében ültetett, ápolgatott melyeknek árnyában pihen, áldó emlékül, sirhalmára. Gyepes, 1896. év junius 23-án. Nagy Sándor.

— **Kérelem.** A hom.-keményfalvi ecclesiát a jelen évben súlyos csapás érte egyik harangjának elhasadása által. Ennek újból ontetése, illetve helyette egy új harang beszerzése égető szükség. Felhívjuk hitrokonainkat atyafiságos szeretettel e célra leendő kegyes adakozásra. Kicsiny egyházközségünket annyira kimerítették a közelebbi években történt nagy építkezések, hogy öneréjén egy új harang beszezésére teljesen képtelen. A hírek öt év tartamaíg négy forintos róvatallal vannak megterhelve, a mi a helyi viszonyokat tartva szem előtt mondhatni nagy áldozat. Az adományokat bármi csekély legyen is, a legnagyobb hálával és köszönettel fogadjuk s e lap terén nyilvánosan nyugtázzuk. Hom.-Keményfalván, 1896. jun 18. Kovács Imre, lelkész; Gergely Lajos, gondnok.

— **Vallás vizsgák** Tordán a különböző jellegű iskolákban tanult unitárius vallásu tanulók vizsgálata jó eredménnyel végződött. Az áll. polg. és áll. elemi leány iskolákban vizsgázott összesen 56 leány és 18 fiu. Az iparos tanoncz iskolából 42 tanuló vizsgázott. Itt ez évben vette kezdetét a hitoktatás.

Az volna forró óhajításunk, hogy ez ifjakat templomba is láthatnók legalább nagyobb ünnepeinken. A vizsgákat Albert János lelkész ur vezette, s határos beszéddel zárta be. A tanulók közül 10 egy-egy jutalom könyvet kapott a Dávid F. egyeslet kiadványaiból, melyet Csegezi Mihály tábla bíró ur ajándékozott. Fogadják e helyen úgy a jutalmazottak, mint egyházunk hálás köszönetét, (Adorján Domokos.

— **Kérelem.** Azon lelkész társaim, kik beszédeiket a millenárius beszédgyűjtemény számára be nem küldötték, sziveskedjenek a legrövidebb idő alatt hozzám küldeni. S-Körösp. 96. VI. 18. Simó János lelkész.

— **Ezer év meseköltése** Benedek Elek nagy milleniumi mesekönyvérek, a Magyar Mese- és Mondavilágnak, a 41—43 füzetét kaptuk egyszerre, melyekben gyönyörűen megírt mesék, történeti és helyi mondák váltakoznak, Székely Gyulától illusztrálva. Az öt kötetbe tervezett nagy mesekönyvből négy kötet már megjelent, a füzetek tehát az ötödik kötetből valók, mely az öszre szintén megjelenik. A Magyar Mese- és Mondavilág még mindig medrendelhető az első füzettől számítva, 10 füzetenként 2 frt 50 krrat a kiadó Athenaeum-nál, ugyszintén hötetekben is. Egy-egy kötet ára díszes kötésben 3 frt, egy füzet ára 25 kr. Mutatvány-füzeteket kívánatra ingyen küld az Athenaeum.

— **Érettségi vizsga** az unitárius főiskolában elég szépen végződött. Jelese bizonyítványt nyertek: Márkos Albert és Feldheim Béia, jót Lukács József, Molnár János, Ürmösi Sándor, Verness István, Ruzitska Lajos, Tóth Ernő.

— **Dersben** közadakozásból 3 drb lobogó készítettett, mintegy 50 frt értékű s az egyház tulajdonába ment 1 drb nemzeti, 2 drb gyászlobogók, miért köszönetet mondok egyházzam azon tagjainak, kik adományaikkal lehetővé tették ezen régi óhaj teljességét. Lipsai Matild tanítónő és Kiss Emma kisasszonyok háza-ként járva hordották össze a filléreket, utóbbi azon felül mind a három lobogót sajátkezüleg varta, melyért magam s közönségem nevében fogadják szives köszönetem nyilvánítását.

Ders, 1896 május hó.

Sándor Gergely,
unitárius pap.

— **A kolozsvári unitárius főiskola** Értesítője Boros Sándor igazgató szerkesztésében megjelent és hű képét nyújtja egy jó év nevezetesebb eseményeinek. Ez alkalommal megemlíjtük, hogy a tanulók által élvezett javadalmak értéke 6004 frt a kiosztott jutalmak összege 536 frt és 1 drb. arany. A jutalmazottak közül kiemeljük Márkos Albertet ki az angol pályázaton 100 frt pályadíjat, az érettségi vizsgán 100 frt jutalmat nyert Ezen kívül feltűnik György János VII. oszt. neve a ki öt jutalmat v. kitüntetést nyert.

— **Jubiláló könyvkereskedés.** Az országszerte ismert Lampel R.-féle (Wodianer F. és fia) es. és kir. udvari könyvkereskedés és kiadóhivatal, Budapestben (Andrássy-ut 21 szám), ez idén — a milleniummal egyidejűleg — üli meg százévestendő fennállásának a mai kereskedői világban igazán ritka szép ünnepét. Ez alkalomból a tekintélyes magyar czég mely az ezredéves országos kiállításra is annak öt csoportjában vesz részt, eddig megjelent kiadványairól egy illusztrált katalógust hozsát közre. E gyönyörűen és francia módra kiállított könyvjegyzék tudományszakok szerint van rendezve s végén betűsoros czimmutatóval ellátva. Benne van a Lampel-Wodianer czég története is. A mellje-adott tudományszakok szerinti statisztikai kimutatásból érdekes megtudnunk, hogy a magyar tan- és ifjusági irodalom körül nagy érdemeket szerzett kiadó-

czég ez időszerint nem kevesebb, mint 1495 k'adványnyal 1769 kötetben s azonfelül igen számos térképpel, szemléltető képpel, rajzmintával stbvel gazdagította irodalmunkat.

EGYLETI ÉLET ÉS MUNKÁSSÁG.

brod
Ritka eredmény. „A fejedelem és papja“ Tarcsafalvi Albert költeménye melyet a Dávid Ferencz Egylet adott ki, alig két hónap alatt második kiadást ért. Ez elég jó ajánlat azoknak a kik még nem szerezték meg 1 pld.: 10 kr., 25 pld.: 2 frt 25., 50 pld.: 4 frt, 100 pld.: 6 frt, 200 pld.: 10 frt, 300 pld.: 12 frt. A nyári tanításnál reméljük minden lelkész használni fogja

titok
A fejedelem és papja címén — írja az Aranyos Vidék 23. száma — kedves kis népeposzt írt Tarcsafalvi Albert, ki a Kolozsvárt megjelenő Unitárius Közlönyben lendületes költeményeket szokott írni. A költemény János Zsigmondról és David Ferenczről a vallás alapítóról szól s tulajdonképen az unitárius vallásnak eszmei történetét írja meg könnyed alexandrin sorokban. Jó lélekkel ajánlhatjuk a füzet megszerzését, mely csak 10 kr, legokosabb azonban, ha a papok megvesznek 100—100 példányt 6—6 frtér híveik számára.

Egy
Az egylet pénztárába 1896. ápril 26-tól június 24 ig 1 frt rendes tagsági díjat fizettek: L. Berde István, Szolnok 96—97-re, Szentiványi Gyula alapítótag, Farmós 96-ra, Józán Miklós, Toroczkó 95—96-ra, Varga Zsigmond, Sz. Ábrahám 96-ra, Benczédi Gergely és Némethy Józsefné, Kolozsvár 96-ra, Tóth Pál, B. Vécs 92—94-re, Barabás Dénes H.-M.-Vásárhely 96-ra, Varga János Toroczkó 96-ra, Májai István Torda 96-ra 2 frt, Mikó Dezső Abrudbánya 96-ra.

A külkülli fiókegylet pénztárába rendes tagsági díjat fizettek: Nagy János M.-Sáros 94-re, Gvidó Béla D.-Szt.-Márton 95-re, Geréb Zsigmond, Szőkefalva, József Dénes, Dombó, Unitárius Dal ör, Székely Sámuel, Székely Márton és Miklós Sámuel Dombó 96-ra.

Gy
Kolozsvárt 1896. jun. hó 24-én.

Gálfi Lőrincz, pénztárnok

A hátrálékok befizetését sürgetőleg kérjük, mert egyletünknek is tartózást kell leróni!

Egy
Szerk. üzenetek Gy. F. Sz. „A mi késik nem múlik“ Örvendünk, hogy ez nemcsak közmondás, hanem igaz is. Különb. „A fejedelem és papja“ ékesen viselte magát. Az első kiadás elfogyott, másodikról kellett gondoskodnunk, ebből jut nektek is, de hadd jusson is, mert hiszen a te híveidnek nagy büszkeségük lehet, hogy abból az egyházközségből származott a derék szerző. — D. D. P.-i. a nyugdíj ügyben folyamodjék egyenesen az E. K. T.-hoz. Mellékelje keresztlevelét; püspöki kinevezését, szigorlati bizonyítványát, vagy hivatkozzék annak számára. — Ü. L. D. Köszönjük a szives tudósítást, de mivel olyant kaptunk, mely az egész ünnepélyt leírja, azt kellett használnunk.

TARTALOM: Könyörgés. Albert János. 113. l. — Ferencz József unitárius püspök. (Arcképpel.) 116. l. — Ünnepeljünk. (Költemény.) Murányi Sándor 116 l. — Ezredévi ünnepek az unitárius egyházban. 118 l. — Millenniumi tornaverseny. G. K. 122. l. — Lesz-e már lelkész kör? Németh István. 124. l. — Egyház és iskolai mozgalmak: Ferencz József. A nemzetközi Unitárius Konferencia. Murányi Farkas Sándor és Bányai Agnes alapítvány. Frettel János Borbély György. Papi beköszöntő. Tornász ifjainkat. Tornász ifjaink öröme. A lobogó dicsősége. Idősb László Ferencz halála. Kérelem. Vallás vizsgák. Kérelem. Ezer év meseköltése. Érettségi vizsga. Dersben. A kolozsvári unitárius főiskola. Jubiláló könyvkereskedés. 124. l. — Egyleti élet és munkásság Ritka esemény. A fejedelem és papja. Az egylet pénztárába. Szerk. üzenetek. 128. l.

Nyomatott Gámán János örökösénél Kolozsvárt (Belkőzépüteza 2.)